

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2520
6404 Molde

Besøksadresse
Rindalsveien 2 A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47
Direkte: +47 71 25 84 13
fmmrpostmottak@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/Trollheimen>

Inger Pauline Kirkholt
Romundstadbygdvegen 912
6657

Saksbehandler Hege Sæther Moen

Vår ref. 2016/645-0 432.2

Deres ref.

Dato 06.12.2019

**Avslag på ønske om bruk av innført masse til tekking av tak på Kirkholtsetra - Trollheimen
landskapsvernområde, Rindal kommune**

Det vises til din søknad av 21.10.2019 om motorferdsel for transport av torv og takmaterialer i forbindelse med vedlikehold av Kirkholtsetra. Du ønsket også ny flerårig tillatelse for transport av bagasje og tyngre utstyr til vedlikehold og bruk av setra. Motorferdselsdelen av søknaden behandles delegert av verneområdeforvalter, men da verneforskriften ikke åpner for innføring av fremmede plantearter og føringene i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen på dette punktet ikke åpner for innførsel av torv ble saken lagt fram til verneområdestyret for behandling.

Verneområdestyret behandlet saken som VO sak 45/2019 i møte den 02.12.2019, og fattet følgende enstemmige vedtak:

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad om å frakte inn torv til Kirkholtsetra for tekking av tak. Begrunnelsen er faren for spredning av fremmede arter i verneområdet. Det har tidligere vært tatt torv i området ved taktekking av Kirkholtsetra. Her som andre steder innenfor verneområdene i Trollheimen vurderes det å ta torv lokalt der bygningene står å være den tradisjonelle og miljømessige beste metoden. Avslaget på søknad om å føre inn torv (fremmede masser) er gjort med hjemmel i verneforskriften kap VI punkt 1.1.a). Begrunnelsen er fare for innføring av fremmede plantearter.

Vurderingene gjort med utgangspunkt i føringene i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen og verneforskriften med vekt på punkt 2 om at det ikke skal innføres nye plantearter. Forvaltningsplanen for Trollheimen har følgende føring som er av betydning for denne saken kap. 4.7.3 (s. 56) «All bygging skal tilpasses eksisterende bebyggelse og landskapet. Bygningene skal være ubehandlet eller gis en mørk farge, taket skal være mørkt eller av torv – torv skal være tatt i området for å unngå spredning av fremmede arter.»

Dersom tiltakshaver ikke ønsker å legge nytt torvtak med stedegen torv, kan verneområdestyret som alternativ godkjenne at det legges et annet type tak. Våre føring er da at taket må være i et mørkt og matt materiale – pappsingel eller tre kan aksepteres. Mindre justeringer av takkonstruksjon og takvinkel for å få et nytt takmateriale til å fungere på bygningen godkjennes også.

Dispensasjon for eventuelle visuelle endringene i taktekke og takkonstruksjon gis med hjemmel i NML § 48. Slike endringer kan skje i tråd med vedtatte retningslinjer og etablert forvaltningspraksis for

Landskapsvernområde Trollheimen landskapsvernområde
Innerdalen landskapsvernområde

Naturreservat Minildalsmyrene naturreservat
Svartåmoen naturreservat

Trollheimen, og vurderes å være nødvendig for søkers mulighet til å vedlikeholde seterhuset. Tiltaket vurderes å ha liten belastende effekt på verneverdiene.

Vilkår for bruk av NML § 48 vurderes å være oppfylt.

Motorferdsel knyttet til tiltaket behandles delegert av forvalter når tiltakshaver har besluttet hvilken type tak hun legger og da kan anslå nødvendig omfang av transporten basert på materialvalg.

Forholdet til annet lovverk

Tiltakshaver gjøres oppmerksom på at om hun velger en annen type tak enn torv, så må saken også behandles av Rindal kommune etter plan og bygningsloven, da dette gir bygget en mindre fasadeendring. Dispensasjon for motorferdsel må også behandles av Rindal kommune etter lov om motorferdsel.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
Verneområdeforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg: Møteprotokoll og saksframlegg

Kopi til:

RINDAL KOMMUNE	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
FYLKESMANNEN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL	Postboks 2520	6404	MOLDE

Arkivsaksnr: 2016/645-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 11.11.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	45/2019	02.12.2019

Søknad om motorferdsel og tillatelse til bruk av innført masse til tekking av tak på Kirkholtsetra - Trollheimen landskapsvernområde, Rindal kommune

Dokumenter i saken:

1. Søknad fra Inger Kirkholt av 21.10.2019 om transport av torv til tekking av tak på Kirkholtsetra.
2. Følgeskriv torvtak fra Vikinglaft

Saksprotokoll i Verneområdestyret for Trollheimen - 02.12.2019

Behandling i møtet:

Styret arbeidet seg fram til følgende forslag til vedtak:

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad om å frakte inn torv til Kirkholtsetra for tekking av tak. Begrunnelsen er faren for spredning av fremmede arter i verneområdet. Det har tidligere vært tatt torv i området ved taktekking av Kirkholtsetra. Her som andre steder innenfor verneområdene i Trollheimen vurderes det å ta torv lokalt der bygningene står å være den tradisjonelle og miljømessige beste metoden. Avslaget på søknad om å føre inn torv (fremmede masser) er gjort med hjemmel i verneforskriften kap VI punkt 1.1.a). Begrunnelsen er fare for innføring av fremmede plantearter.

Vurderingene gjort med utgangspunkt i føringer i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen og verneforskriften med vekt på punkt 2 om at det ikke skal innføres nye plantearter. Forvaltningsplanen for Trollheimen har følgende føringer som er av betydning for denne saken kap. 4.7.3 (s. 56) «*All bygging skal tilpasses eksisterende bebyggelse og landskapet. Bygningene skal være ubehandlet eller gis en mørk farge, taket skal være mørkt eller av torv – torv skal være tatt i området for å unngå spredning av fremmede arter.*»

Dersom tiltakshaver ikke ønsker å legge nytt torvtak med stedegen torv, kan verneområdestyret som alternativ godkjenne at det legges et annet type tak. Våre føringer er da at taket må være i et mørkt og matt materiale – pappskingel eller tre kan aksepteres. Mindre justeringer av takkonstruksjon og takvinkel for å få et nytt takmateriale til å fungere på bygningen godkjennes også.

Dispensasjon for eventuelle visuelle endringene i taktekke og takkonstruksjon gis med hjemmel i NML § 48. Slike endringer kan skje i tråd med vedtatte retningslinjer og etablert forvaltningspraksis for Trollheimen, og vurderes å være nødvendig for søkers mulighet til å vedlikeholde seterhuset. Tiltaket vurderes å ha liten belastende effekt på verneverdiene. Vilkår for bruk av NML § 48 vurderes å være oppfylt.

Motorferdsel knyttet til tiltaket behandles delegert av forvalter når tiltakshaver har besluttet hvilken type tak hun legger og da kan anslå nødvendig omfang av transporten basert på materialvalg.

Forholdet til annet lovverk

Tiltakshaver gjøres oppmerksom på at om hun velger en annen type tak enn torv, så må saken også behandles av Rindal kommune etter plan og bygningsloven, da dette gir bygget en mindre fasadeendring. Dispensasjon for motorferdsel må også behandles av Rindal kommune etter lov om motorferdsel.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes Verneområdestyret for Trollheimen.

Vedtak

Styrets forslag til vedtak utarbeidet i møtet ble enstemmig vedtatt:

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad om å frakte inn torv til Kirkholtsetra for tekking av tak. Begrunnelsen er faren for spredning av fremmede arter i verneområdet. Det har tidligere vært tatt torv i området ved taktekking av Kirkholtsetra. Her som andre steder innenfor verneområdene i Trollheimen vurderes det å ta torv lokalt der bygningene står å være den tradisjonelle og miljømessige beste metoden. Avslaget på søknad om å føre inn torv (fremmede masser) er gjort med hjemmel i verneforskriften kap VI punkt 1.1.a). Begrunnelsen er fare for innføring av fremmede plantearter.

Vurderingene gjort med utgangspunkt i føringer i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen og verneforskriften med vekt på punkt 2 om at det ikke skal innføres nye plantearter. Forvaltningsplanen for Trollheimen har følgende føringer som er av betydning for denne saken kap. 4.7.3 (s. 56) «*All bygging skal tilpasses eksisterende bebyggelse og landskapet. Bygningene skal være ubehandlet eller gis en mørk farge, taket skal være mørkt eller av torv – torv skal være tatt i området for å unngå spredning av fremmede arter.*»

Dersom tiltakshaver ikke ønsker å legge nytt torvtak med stedegen torv, kan verneområdestyret som alternativ godkjenne at det legges et annet type tak. Våre føringer er da at taket må være i et mørkt og matt materiale – pappskingel eller tre kan aksepteres.

Mindre justeringer av takkonstruksjon og takvinkel for å få et nytt takmateriale til å fungere på bygningen godkjennes også.

Dispensasjon for eventuelle visuelle endringene i taktekke og takkonstruksjon gis med hjemmel i NML § 48. Slike endringer kan skje i tråd med vedtatte retningslinjer og etablert forvaltningspraksis for Trollheimen, og vurderes å være nødvendig for søkers mulighet til å vedlikeholde seterhuset. Tiltaket vurderes å ha liten belastende effekt på verneverdiene. Vilkår for bruk av NML § 48 vurderes å være oppfylt.

Motorferdsel knyttet til tiltaket behandles delegert av forvalter når tiltakshaver har besluttet hvilken type tak hun legger og da kan anslå nødvendig omfang av transporten basert på materialvalg.

Forholdet til annet lovverk

Tiltakshaver gjøres oppmerksom på at om hun velger en annen type tak enn torv, så må saken også behandles av Rindal kommune etter plan og bygningsloven, da dette gir bygget en mindre fasadeendring. Dispensasjon for motorferdsel må også behandles av Rindal kommune etter lov om motorferdsel.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes Verneområdestyret for Trollheimen.

Forvalters tilrådning

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad om å frakte inn torv til Kirkholtsetra for tekking av tak. Begrunnelsen er faren for spredning av fremmede arter i verneområdet. Det har tidligere vært tatt torv i området ved taktekking av Kirkholtsetra. Her som andre steder innenfor verneområdene i Trollheimen vurderes det å ta torv lokalt der bygningene står å være den tradisjonelle og miljømessige beste metoden. Avslaget på søknad om å føre inn torv (fremmede masser) er gjort med hjemmel i verneforskriften kap VI punkt 1.1.a). Begrunnelsen er fare for innføring av fremmede plantearter.

Dersom tiltakshaver ikke ønsker å legge nytt torvtak med stedefegen torv, kan verneområdestyret som alternativ godkjenne at det legges et annet type tak. Våre føringer er da at taket må være i et mørkt og matt materiale – pappskingel, tre og plate kan aksepteres. Mindre justeringer av takkonstruksjon og takvinkel for å få et nytt takmateriale til å fungere på bygningen godkjennes også.

Dispensasjon for eventuelle visuelle endringene i taktekke og takkonstruksjon gis med hjemmel i NML § 48. Slike endringer kan skje i tråd med vedtatte retningslinjer og etablert forvaltningspraksis for Trollheimen, og vurderes å være nødvendig for søkers mulighet til å vedlikeholde seterhuset. Tiltaket vurderes å ha liten belastende effekt på verneverdiene. Vilkår for bruk av NML § 48 vurderes å være oppfylt.

Motorferdsel knyttet til tiltaket behandles delegert av forvalter når tiltakshaver har besluttet hvilken type tak hun legger og da kan anslå nødvendig omfang av transporten basert på materialvalg.

Forholdet til annet lovverk

Tiltakshaver gjøres oppmerksom på at om hun velger en annen type tak enn torv, så må saken også behandles av Rindal kommune etter plan og bygningsloven, da dette gir bygget en mindre fasadeendring. Dispensasjon for motorferdsel må også behandles av Rindal kommune etter lov om motorferdsel.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes Verneområdestyret for Trollheimen.

Søknad / bakgrunn for saken

Det vises til søknad om motorferdsel av 21.10.2019 i forbindelse med større vedlikeholdsarbeid på Kirkholtsetra, blant annet skifte av tak. Søker ønsker å frakte byggematerialer og torv til taket. Begrunnelsen for å frakte inn torv er at hun mener det er lite egnet torv i området rundt setra.

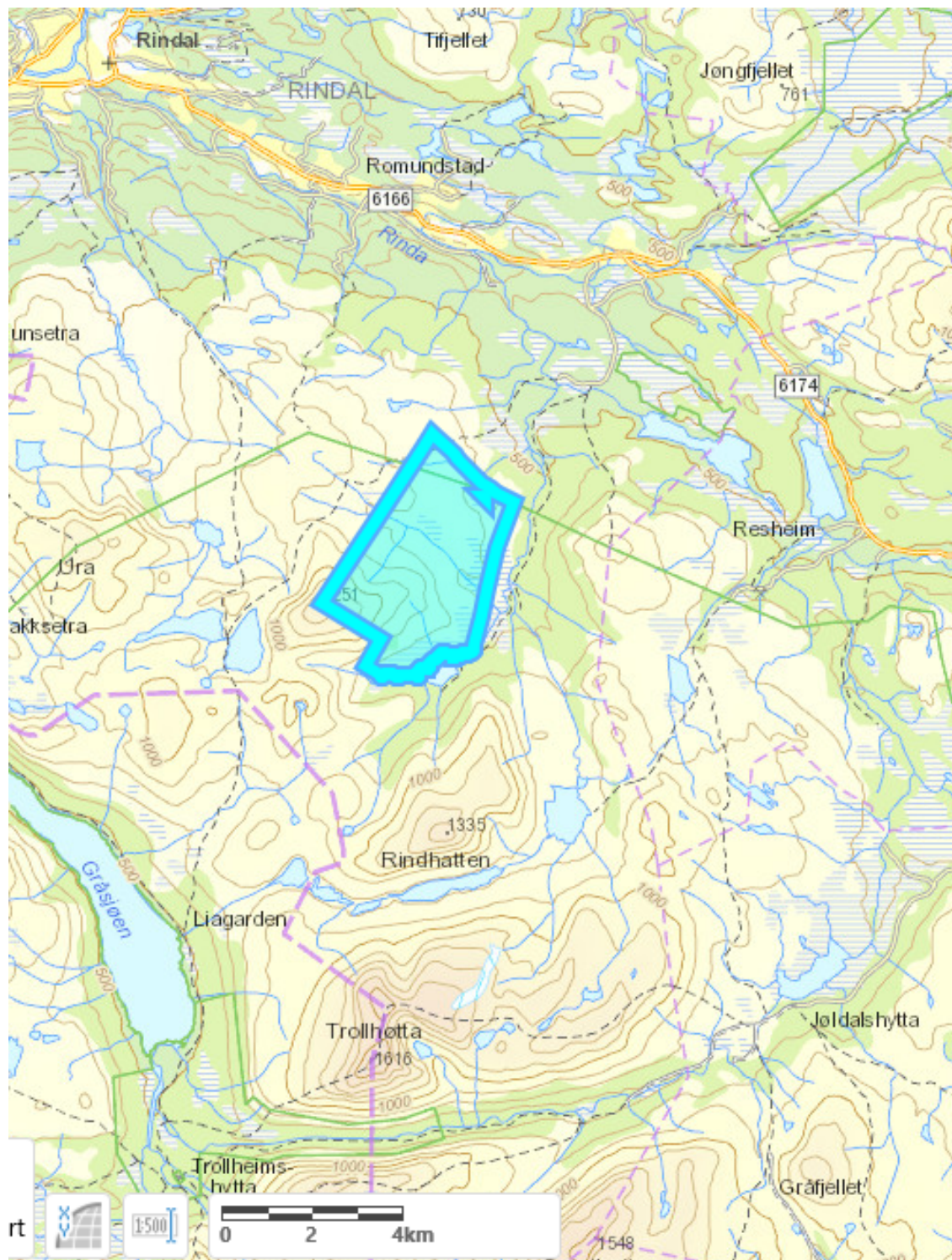
I møte med forvalter har søker og personer som bistår henne i arbeidet forklart at det både er vanskelig å ta torv i området og vanskelig å velge et alternativt takmateriale. Bygningen er tilpasset torvtak både med tanke på dimensjon og vekt, og ved takkonstruksjonens vinkler og helling.

Torva som tiltakshaver ønsker å benytte er allerede kjøpt inn og klargjort for transport til setra. Leverandør av torven, Vikinglaft, har sendt opplysning om torva. Det går fram at torva er tilsatt frøblanding med timotei, engrapp, engkvein, engsvingel, rødsvingel og kløverarter. I tillegg til sådde arter går det også fram at det normalt vil finnes varierende innslag av ugras og andre grasarter som f.eks. kveke i torva. Det opplyses ellers at et torvtak over tid ofte vil endre sammensetningen av arter mot mer stedegne arter, og arter tilpasset det vann- og gjødselregimet taket får.

Inger Kirkholt opplyser i møte med forvalter at det på naboeiendom er skiftet tak og benyttet torv som er fraktet inn, og det oppleves urettferdig at ikke hun kan gjøre det samme. Forvalter har til dette forklart at dette nok har skjedd uten at det er gitt noen tillatelse, da føringene for å ikke føre inn fremmede arter er nokså konsekvent håndtert i saker vi har hatt til behandling.

Det opplyses ellers at Kirkholtsetra ligger på vel 700 m og pekes på at dette gjør at frø som følger torven inn vil være lite egnet for å spire å spre seg i området.

Kart som viser eiendommen og Kirkholtsetras beliggenhet, samt bilder av bygningene følger i det videre:

Det er tre bruksenheter på Kirkholtsetra, der den til høyre i flyfoto under tilhører Inger Kirkholt. Eiendommen er sameie.

Bildet over er tatt av Lars Olav Lund i 1995 og under i 1999.

Forvalter har vært i dialog med byggesaksbehandler i Rindal kommune, som opplyser at det ikke vil kreve byggesaksbehandling dersom det legges ny torv eller papp, mens det må en byggesaksbehandling til dersom det legges plater eller tretak, da dette regnes å være en fasadeendring.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften har et generelt forbud i punkt 1.1 a) mot alle inngrep som kan endre karakteren til landskapet. Videre finner vi i *verneforskriftens punkt 2. Plantelivet*, føringer om at plantelivet over skoggrensa er freda mot all skade og ødelegging som ikke følger av landbruk, reindrift eller vanlig aktsom ferdsel. Nye viltvoksende plantearter ikke må innføres.

Verneforskriften mangler hjemmel for å kunne tillate endringer og tilbygg, eller mulighet for å ta inn masser til torvtekking. Eventuelle dispensasjoner i denne saken må derfor vurderes etter den generelle unntaksbestemmelsen i Naturmangfoldloven, § 48.

Når det gjelder motorferdselsdelen av søknaden er det et generelt motorferdselsforbud i verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for omsøkt motorferdsel knyttet til dette tiltaket i medhold av kap. IV punkt: 5.3 e).

Først når det er avklart hvilket tak søker skal gjennomføre med hensyn på taktekking, kan omfang av motorferdsel beregnes. Denne delen av søknaden utsettes derfor nå og behandles delegert av forvalter i etterkant denne saken.

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen for dispensasjoner etter verneforskriften og NML § 48.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 26.02.2018 delegert til forvalter å behandle alle saker i tråd med etablert forvaltningspraksis og retningslinjer i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Vurdering av saken

I forbindelse med søknad om motorferdsel avdekkes at vedlikeholdsarbeidet på Kirkholtsetra er å anse som søknadspliktig byggesak, da planlagt materialvalg enten krever dispensasjon for innføring av masser til tak. Alternativt materiale til taket vil gi en mindre fasadeendring som krever dispensasjon. Bruk av stedeagne torv regnes av vernemyndigheten for vedlikehold.

Forvaltningsplanen for Trollheimen har følgende føringer som er av betydning for denne saken kap. 4.7.3 (s. 56) «*All bygging skal tilpasses eksisterende bebyggelse og landskapet. Bygningene skal være ubehandlet eller gis en mørk farge, taket skal være mørkt eller av torv – torv skal være tatt i området for å unngå spredning av fremmede arter.*»

Tradisjonelt har det vært tatt torv i områdene der setre og buer har vært bygd, dette gjelder også på Kirkholtsetra. I dag er det mer vanlig å kjøpe torv i sekk og frakte dette inn til bygg som føres opp eller restaureres. Tiltakshaver viser til at dette er gjort på naboens bygg. Innførsel av torv til naboens bygg er derimot ikke omsøkt eller godkjent av forvaltningsmyndigheten.

Vi er kjent med at det også flere andre steder innenfor verneområdene i Trollheimen er lagt torvtak med innførte torv-/jordmasser, uten at dette har vært omsøkt. Et nyere eksempel er på *Grønabu* i Oppdal. Torven brukt her har medført at en ny planteart er innført, en planteart som ikke naturlig hører til i området. Den har etablert seg både på taket, som dominerende grasart, og i deler av området rundt bua. Se bilde under:

Bilde tatt av Roar Pettersen 21.07.2019.

Det er også kjent at det ved restaurering av høyløe på Nordmarka i Surnadal etablerte seg en fremmed art - *kjempespringfrø* på et nylagt torvtak.

For å unngå faren for spredning av fremmede arter inn i verneområdene våre er det derfor viktig å holde på forvaltningspraksisen om å ikke innføre jordmasser utenfra.

Søk i kart viser at Kirkholtsetra ligger på ca 640 moh, *Grønabu* i Oppdal ligger på vel 900 moh, mens den nevnte høyløa på Nordmarka i Surnadal er på ca 450 moh. Det er vanskelig å si hva som vil være resultatet av å gi dispensasjon for å føre inn torv slik søker ønsker, men ved sammenligning med områder og eksempler vist over, er det naturlig å tenke seg at dette også kan bli resultatet ved Kirkholtsetra. Langtidseffekten er uvisst, da torvtak ofte endrer seg over tid. Spredningsevnen til de innførte planteartene er ikke nærmere undersøkt, da innholdsfortegnelsen som følger torva ikke gir full informasjon over artsmangfold som torva inneholder.

NML § 8 kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad og møte med Inger Kirkholt, samt informasjon fra leverandør av torva. Ut over dette er vurderingene gjort med utgangspunkt i føringer i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen og verneforskriften med vekt på punkt 2 om at det ikke skal innføres nye plantearter.

Kunnskap fra andre områder både høyere og lavere liggende enn Kirkholtsetra viser at fremmede arter i alle fall for en periode vil kunne etablere seg ved innføring av jordmasser utenfra. Generell allmenn kunnskap er at vi ved hagebruk og forflytting av masse sprer nye og av og til problematiske arter å bekjempe, dette er det viktig at vi unngår i verneområder.

Det er utfra eksisterende kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig informasjon til å avslå søknad om å innføre torv / jordmasser til tekking av tak på Kirkholtsetra av føre-var-hensyn jf. NML § 9.

Dersom det skulle besluttes å innvilge søknaden om å innføre torv må søker dokumentere bedre hvordan spredning av arter kan forhindres f.eks ved bruk av varmebehandlet jord/torvmasser, kjemisk behandling eller stråling.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning

Skifte av tak på setra vil om det brukes stedegne masser kun gi en forbigående skade i vegetasjonen lokalt. I nærområdet (ved nabosetra/ hytta) slik det framgår av flyfoto på s. 3, ser det ut som jordlaget er grunt. En bør unngå å ta torv der vann og vind vil føre til erosjon av fine grusmasser. Tidligere er det ifølge søker tatt torv like bak hytta. Om torva tas litt spredt i området blir det sjelden noe problem med gjenvekst av vegetasjonsdekket.

Påvirkningen av plantesamfunnet lokalt som følge av at nye arter innføres er usikkert, men det antas at området omkring setra vil få et endret artsmangfold i alle fall i en periode. På grunn av manglende kunnskap om den ønskede innførte torvas faktiske frøbank er det vanskelig å si noe om fremmede arter kan fortrenge stedegne arter og slik bli et problem senere.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse

Dette punktet vurderes ikke relevant om innføring av torv avlås. Dersom det gis tillatelse til å bruke innført torv slik søker ønsker, kan det føre til et senere krav om å dekke kostnadene ved bekjempelse av eventuelle fremmede og / eller svartelista arter som kan ha kommet inn i området med torven.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Ved skifte av tak uten å bruke stedegen torv, vurderes tre eller papp å være best egnede materiale i dette området. Dette for å unngå at tilførte innføring av fremmed og i verste fall svartelistede arter som senere må bekjempes.

For den visuelle virkningen i landskapet bør taket om det ikke legges torv, holdes i en mørk og matt farge.

§ 48 Dispensasjon fra vernevedtak

Da verneforskriften ikke har hjemmel for å kunne gi dispensasjon til mindre byggearbeid eller innføring av jordmasser til taktekking, må en eventuell dispensasjon vurderes etter NML § 48. Dispensasjonsadgangen ved bruk av § 48 skal være snever, og skal normalt bare brukes ved bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser, som er av stor betydning for søker. Det kan bare gis dispensasjon for tiltak som ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig og som ikke er i strid mot vernevedtakets formål.

Det er av stor verdi for søker å skifte tak på setra. Endring av material fra torv til tre eller papp synes å være bagatellmessig og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Dette er et tiltak som synes å kunne åpne for med hjemmel i NML § 48.

Alternativet med å tillate å legge nytt torvtak med innførte masser er det vanskelig å si er bagatellmessig, da vi ikke vet hvordan dette vil slå ut før etter at taket er lagt. Det er flere hytter i området der det har vært lagt torv innført utenfra. Dette har lokalt ført til endringer i arts mangfold og visuelt uttrykk på bygningen i landskapet. Det er derimot ikke kartlagt hvordan virkningen av dette har vært på arts mangfold omkring disse hyttene.

Gammel byggeskikk er å ta torv lokalt. Det vurderes ikke å være hjemmel for å bruke NML § 48 for å gi dispensasjon til å føre inn jordmasser med levende frøbank og kanskje også insektarter utenfra, da dette kan være en trussel for eksisterende arts mangfold.